

LAULULAAKSO OY:N TOIMINTA- JA KEHITYSSUUNNITELMAN arviointikooste 2024–2025

Johdanto

Toimintakauden 2024–2025 tavoitteemme Laululaakson varhaiskasvatuksessa rakentuivat turvallisen, yhteisöllisen ja osallistavan arjen ympärille. Näissä tavoitteissa on mukana Laukaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset arvot: lapsuuden itseisarvo, lapsen oikeudet, yhdenvertaisuus ja ihmisenä kasvaminen. Meidän omat painotuksemme – Leikin ja ilmaisun ilo, yhteisöllisyys ja hyvän vahvistaminen turvallisessa vuorovaikutussuhteessa, sekä kunnan yhteiset painopisteet liikunta- ja luontokasvatus sekä vuorovaikutus ja kohtaaminen ovat näkyneet toimintavuotemme laadun arvioinnissa värikylläisenä vuotena. Kiireettömyyden tavoittelu pohjavireenä arjen vuorovaikutuksen eritasoilla on syventänyt pedagogista kehittämisprosessointia koko työyhteisönä. Kiireettömyyden tavoittelussa pyrimme syventämään vuorovaikutussuhteiden laatua.

Arviointi on ollut monitasoista. Mukana on ollut huoltajille tehty kunnan yhteiset sekä yrityksen omat talokohtaiset asiakaspalautekyselyt, lasten haastattelut, henkilöstön kehitysohjeistumiskeskusteluiden koonnit, tiimisopimusten ja yleisestuen valikoiden koonnit. Yleisen tuen valikko koettiin kauttaaltaan myös jatkossa toimivaksi työkaluksi tiimisopimusten tavoitteiden asettelussa ja kasvatustyön laadun arvioinnissa. Erityisesti vuorovaikutuksen ja osallisuuden laadun mittareina ovat olleet Tikkataulu-arvioinnit, Lapsen osallisuuden arviointi (Ediva 2016) sekä tiimien tekemät videointianalyysit. Vakaopettajista koostuvassa pedatiimissä sekä johtotiimin kevätarvioinnissa laadittiin vielä pedagogisten tavoitteiden arviointikoonti. Nämä koonnit syntyivät arjen havainnoista, keskusteluista ja tiimien yhteisestä ajattelutyöstä.

Tavoitteet eivät ole olleet irrallisia lauseita, vaan ne ovat ohjanneet valintojamme ja näkyvät siinä, miten olemme lapsia ja perheitä arjessa kohdanneet. Yhteiseksi päämääräksi on noussut arki, jossa jokainen lapsi voi tulla nähdyksi, kuulluksi ja kohdatuksi omana itsenään – kiireettä ja arvostavasti. Tiedostamme, että tämän mahdollistaa hyvinvoiva työyhteisö.

Toimintakaudella painopisteemme olivat:

- **Ilmaisu ja leikki**
- **Yhteisöllisyys** (korvasi aiemman **yrittäjyysspainopisteen**).
- **Hyvän vahvistaminen turvallisessa vuorovaikutussuhteessa**

Laukaan kunnan yhteiset painopisteet olivat:

- **Liikunta ja luontokasvatus**
- **Vuorovaikutus ja kohtaaminen**

Laadulliset kehittämistavoitteemme toimintavuodelle 2024-2025 olivat:

- **Kiireettömyys** (Laadullinen tavoite ja rakenteellinen perusta muille painopisteille).
- **Painopistealueet** (Tavoitteenamme luova, kiireetön ja yhteisöllinen toimintamalli).
- **Lapsen osallisuus** (Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjalta kehitämme ja arvioimme kasvattajan ja lapsen välisen vuorovaikutuksen kiireettömyyttä ja yhdenvertaisuutta).

1. Painopisteiden vertailutaulukko: henkilöstön ja huoltajien näkemykset

Painopiste	Henkilöstön arvio	Huoltajien kokemus	Yhteiset kehittämistoiveet
Ilmaisu ja leikki	Leikki on ollut osa arkea, erityisesti pienryhmissä. Leikin jatkumoa ja lapsen ideoita on tuettu. Musiikkia on hyödynnetty säännöllisesti siirtymissä ja yhteisissä hetkissä. Draamalliset elementit näkyvät roolileikeissä, mutta systemaattinen draamakasvatus on vielä kehittymässä.	Lapset kertovat leikeistä ja askarteluista. Leikki tärkeä osa päivää. Kiitosta leikin monipuolisuudesta. Huoltajat ovat kertoneet lasten laulavan ja esiintyvän kotona – musiikkielämykset jäävät lapsille mieleen.	Leikkiympäristöjen muokkaus, leikin dokumentointi, hiljaisempien lasten tukeminen leikeissä. Musiikin monipuolinen hyödyntäminen. Draaman tavoitteellinen käyttö tunnetaitoihin ja roolileikkeihin.
Vuorovaikutus ja kohtaaminen	Vuorovaikutus tietoisempaa ja sensitiivisempää. Aikuiset reagoivat lasten aloitteisiin.	Kohtaamiset ovat lämpimiä. Lapsi otetaan ilolla vastaan. Tieto kulkee useimmiten hyvin.	Yhdenvertaisuus vuorovaikutuksessa, johdonmukainen viestintä, huoltajien kohtaamisen rakenteet.
Hyvän vahvistaminen	Hyvän huomaaminen ja vahvuuksien sanoittaminen on vahvistunut. Vuorovaikutus pääosin turvallista.	Lapsesta välitetään. Tuttu aikuinen tuo turvaa. Myönteinen viestintä tärkeää.	Vahvuuksien esiin nostaminen systemaattisemmin, rauhoittumispaikkojen kehittäminen.
Liikunta ja luontokasvatus	Ulkoilu toteutuu päivittäin, mutta metsäretkiä on ollut rajallisesti. Luontokasvatus satunnaista.	Ulkoilu koetaan tärkeäksi. Retkiä ja liikuntaa toivotaan lisää etenkin vanhemmille lapsille.	Retkien suunnitelmallisuus, lähiluonnon käyttö, välineistön arviointi.
Yhteisöllisyys	Yhteisöllisyyttä rakennettu pienissä teoissa, kaveritaidot ja ryhmän säännöt korostuneet.	Lapsi kokee kuuluvansa joukkoon. Vanhemmat arvostavat yhteisiä	Osallistavat rakenteet, hiljaisemmat äänet kuuluviin, perheiden mukaan ottaminen.

		tapahtumia ja osallisuutta.	
Kiireettömyys	Pienryhmärakenteet ja suunnittelu tukeneet kiireettömyyttä. Kokemus vaihtelee resurssien mukaan.	Aamut ja siirtymät koetaan pääosin rauhallisiksi. Toiveita myös selkeästä tekemisestä aloituksiin.	Rutiinien ennakointi, hengähdysten mahdollistaminen, pysyvät sijaissuhteet.

Painopistealueiden ja laadullisten kehittämistavoitteiden arviointikooste 2024–2025

Ilmaisu ja leikki

Leikki on toteutunut arjessa erityisesti pienryhmissä, ja lasten ideoita on tuettu aktiivisesti. Musiikkia on hyödynnetty säännöllisesti siirtymissä ja yhteisissä hetkissä. Draaman käyttö on ollut vähäisempää ja kaipaa tavoitteellisuutta. Huoltajien palautteet tukevat henkilöstön arvioita: leikki ja laulut ovat lasten arjessa vahvasti läsnä, ja ne jäävät lapsille mieleen. Kehittämiskohteiksi nousevat leikkiympäristöjen muokkaaminen, hiljaisten lasten tukeminen leikissä, draaman hyödyntäminen tunnetaitojen harjoittelussa sekä systemaattisen musiikkikasvatuksen tasalaatuisuus. Projektityöskentelyn juurruttaminen arkeen nähdään myös toivottuna kehityssuuntana.

Vuorovaikutus ja kohtaaminen

Vuorovaikutus on muuttunut tietoisemmaksi ja sensitiivisemmäksi. Aikuiset reagoivat lasten aloitteisiin ja kohtaamiset ovat pääosin lämpimiä. Huoltajat kokevat lapsen vastaanoton iloiseksi ja henkilökohtaiseksi. Kehittämistarpeita ovat viestinnän rakenteiden yhdenmukaistaminen ja aloitusvaiheen infokäytännöt uusille perheille. Palautekulttuurin vahvistaminen sekä lapsen että työyhteisön tasolla nousi molemmilta tahoilta kehittämiskohteeksi.

Hyvän vahvistaminen

Vahvuuksien tunnistaminen ja sanoittaminen on lisääntynyt, mutta erityisesti työyhteisötasolla koetaan tarvetta lisätä myönteistä palautetta kollegoille. Huoltajien mukaan tuttu ja turvallinen aikuinen tuo lapselle turvaa, ja päivittäisen viestinnän sävyllä on suuri merkitys. Pääasiassa viestintä on ollut lämminhenkistä ja sensitiivistä. Yksittäisissä asiakaspalautteissa nousi huoltajan toive lapsen onnistumisen ja vahvuuksien painottamiseen, ja miten lasta on tuettu haastavissa tilanteissa. Tavoitteena on vahvuuskielen systemaattinen juurtuminen arkeen sekä onnistumisten näkyväksi tekeminen huoltajille.

Liikunta ja luontokasvatus

Liikunta toteutuu arjessa säännöllisesti ja luonnollisena osana päivän rytmiä. Ulkoilu on päivittäistä ja erityisesti eskariryhmissä liikunta on monipuolista. Luontokasvatus sen sijaan on toteutunut epäsäännöllisemmin. Retkien järjestämisessä on jouduttu huomioimaan turvallisuuteen

vaikuttavat tekijät. Huoltajat toivovat lisää metsäretkiä ja luonnossa tapahtuvaa toimintaa. Kehittämiskohteina nousevat retkien suunnitelmallisuus, lähiluonnon hyödyntäminen ja välineistön arviointi.

Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyyttä on rakennettu arjen pienillä teoilla, kuten kaveritaidoilla ja yhteisten sääntöjen harjoittelulla. Lapset kokevat kuuluvansa joukkoon ja vanhemmat arvostavat yhteisiä tapahtumia. Osallistavien rakenteiden vahvistaminen nähdään tärkeänä – niin lapsiryhmissä, henkilöstön kesken kuin kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyössä. "Yhteiset lapset" -ajattelu tiimirajojen yli on nouseva teema.

Kiireettömyys

Pienryhmärakenteet ja ennakointi tukevat kiireettömyyttä. Kasvatushenkilöstön kiireettömyyden kokemusta haastaa muutokset tiimin arjessa (henkilökunnan poissaolot ja sijaissjärjestelyt). Huoltajat kokevat siirtymät ja aamut pääosin rauhallisina, mutta toisinaan lasten levottomuus on aistittavissa. Kehittämistarpeita ovat kiireettömyyttä tukevien rakenteiden arviointi, kuten suunnittelu-aika, pysyvät sijaissuhteet ja henkilöstön kuormituksen seuranta. Aikuisten mallintama rauhallisuus ja siirtymien selkeyttäminen ovat konkreettisia kehittämiskohteita.

Lapsen osallisuus, Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelman arvio

Lasten osallisuus on vahvistunut arjessa: heidän toiveitaan, mielenkiinnon kohteitaan ja havaintojaan hyödynnetään suunnittelussa. Lapset ovat osallistuneet mm. leikkien valintaan, projekteihin ja sääntöjen laatimiseen. Kasvattajat ovat olleet aktiivisesti läsnä ja kuunnelleet lasta sensitiivisesti. Erityisesti pienimpien osallisuus perustuu aikuisen kykyyn tulkita ilmeitä ja eleitä. Huoltajat kokevat, että lasten yksilöllisyys ja mielipiteet huomioidaan. Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta lapset saavat osallistua tasavertaisesti – huomiota kiinnitetään siihen, että myös hiljaisemmat ja erityistä tukea tarvitsevat lapset tulevat kuulluksi. Kehittämistarpeena on osallisuutta tukevien rakenteiden suunnitelmallisuus ja tasainen jakautuminen koko tiimin vastuulle.

Yhteenveto ja jatkokehittämisen suunta

Arviointivuoden aikana rakentunut kokonaisuus antaa kattavan kuvan siitä, missä vahvuutemme tällä hetkellä ovat ja mihin suuntaan arkea ja rakenteita olisi tarpeen kehittää. Yleisen tuen valikon arviointi on tuonut esiin, että lapsia kohdataan pääsääntöisesti sensitiivisesti ja vuorovaikutuksessa ollaan tietoisesti läsnä. Lapsen osallisuutta tuetaan erityisesti pienryhmätoiminnan ja vahvuuksien tunnistamisen kautta. Aikuisten oma toiminta, esimerkki ja kyky pysähtyä on osattu tunnistaa osallisuutta vahvistavaksi tekijäksi.

Samaan aikaan henkilöstö kokee tarpeelliseksi pysähtyä kiireen ja arjen paineiden keskellä. Kehityskeskusteluista nousi vahva toive siitä, että tiimeillä olisi enemmän tilaa ja aikaa suunnitteluun, dokumentointiin ja yhteiseen pohdintaan. Kokemus siitä, että "kun keinot loppuvat", tarvitaan tueksi yhteisöllisyyttä, jaettuja käytänteitä ja pedagogista johtamista arjen tasolla.

Henkilöstö on ollut tyytyväinen lisääntyneisiin koulutusmahdollisuuksiin ja toivoo myös jatkossakin konkreettista tukea ja koulutusta haastaviin kasvatustilanteisiin, erityispedagogiikkaan sekä tunnetaitojen ja vuorovaikutuksen ohjaamiseen. Myös ryhmähallinta, NEPSY-osaaminen, tukiviittomien käyttö sekä leikinohjauksen taidot nousivat toistuvasti esiin lisäkehittämistoiveina. Toiveet ovat selkeästi linjassa arvioinneista nousevien kehittämistarpeiden kanssa: osallisuuden, kiireettömyyden ja systemaattisen reflektion tukeminen vaativat sekä rakenteita että osaamisen vahvistamista.

Toimintavuoden päätteeksi on tunnistettu tarve selkeyttää viestintää ja työnjakoa tiimeissä sekä lisätä yhteisiä, suunniteltuja keskusteluhetkiä esimerkiksi vakaopettajan tai esihenkilön kanssa. Näiden kautta voidaan varmistaa, että koko työyhteisö kokee tukea ja yhteiseen suuntaan puhaltamista arjessaan. Tavoitteenamme on jatkossakin, että varhaiskasvatuksen arki olisi paitsi lapselle, myös kasvattajalle hyvä paikka olla ja kehittyä.

